

MAGDALENA SŁAWIŃSKA

DOFINANSOWANIE BADAŃ I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII (B+R) PRZEDSIĘBIORSTW W STRATEGICZNYCH DZIEDZINACH WOJ. LUBELSKIEGO

WARTOŚĆ INTELEKTUALNA PRZEDSIĘBIORSTW

Prace badawczo-rozwojowe stanowią podstawę do wprowadzania ulepszeń lub doskonalenia przedmiotu badań. Efektem tych prac jest tworzenie wartości intelektualnej, która obejmuje dobra niematerialne (intelektualne) objęte prawem autorskim w ramach prawa cywilnego oraz własności przemysłowe (uzyskane patenty na wynalazki, zarejestrowane znaki towarowe). W przypadku dóbr objętych prawem autorskim są one chronione bez konieczności dokonywania rejestracji¹. Natomiast w celu uzyskania prawnej ochrony przedmiotów własności przemysłowej, związanej z omawianą działalnością B+R sektora MSP², wymagane jest zgłoszenie do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz wydanie przez ten organ decyzji w sprawie udzielenia patentu chronionego na terytorium kraju lub praw z rejestracji. Do praw własności intelektualnej zalicza się także tajemnice

Dr MAGDALENA SŁAWIŃSKA – adiunkt w Katedrze Teorii Ekonomii Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim; adres do korespondencji: ul. Lwowska 80, 22-600 Tomaszów Lubelski; tel. 84 6642680; e-mail: magdalena.slawinska@kul.pl

¹ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r., nr 90, poz. 631 z późn. zm.).

² Mikroprzedsiębiorstwo zatrudnia nie więcej niż 10 osób, jego bilans i obroty roczne nie przekraczają 2 mln EUR. Małe przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 50 pracowników, jego bilans i obrót roczny jest niższy niż 10 mln EUR. Średnie przedsiębiorstwo zatrudnia nie więcej niż 250 osób, jego bilans roczny nie przekracza 43 mln EUR, a obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR.

handlowe (przedsiębiorstwa), tj. nieujawnione do wiadomości publicznej informacje mające wartość gospodarczą³.

Wartości intelektualne zgodnie z polskim prawem zaliczane do przedmiotów własności przemysłowej opisano w poniższej tabeli.

Tabela 1. Charakterystyka przedmiotów własności przemysłowej

Przedmioty własności przemysłowej	Charakterystyka	
Projekty wynalazcze	wynalazki	rozwiązanie, które w opinii twórcy jest nowe; upoważnia do wyłącznego korzystania przez twórcę w sposób zarobkowy lub zawodowy
	wzory użytkowe	rozwiązanie cechujące się nowym charakterem technicznym przedmiotów
	wzory przemysłowe	obejmuje zewnętrzne cechy przedmiotów (opakowanie, symbole graficzne, itp.)
	topografia układu scalonego	przestrzenne rozplanowanie elementów, z których co najmniej jeden jest elementem aktywnym, oraz wszystkich lub części połączeń układu scalonego
	projekty racjonalizatorskie	każde rozwiązanie nadające się do wykorzystania, niebędące żadną z wyżej wspomnianych form
Znaki towarowe	® ™ – oznaczenie przedstawione w sposób graficzny, wyraz, rysunek, ornament, kompozycja kolorystyczna, forma przestrzenna, w tym forma towaru lub opakowania, melodia, sygnał dźwiękowy używane w celu odróżniania w obrocie towarów jednego przedsiębiorstwa	
Oznaczenia geograficzne	system ochrony regionalnych produktów	
Ochrona konkurencji	ochrona interesów (m.in. przedsiębiorców) przed działaniami sprzecznymi z prawem lub dobrymi obyczajami	
Zwalczanie nieuczciwej konkurencji		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r., nr 90, poz. 631 z późn. zm.); Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2001 r., nr 49, poz. 508 z późn. zm.); Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., nr 153, poz. 2011); Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych, Dz.U. z dnia 9 listopada 2001 r. (Dz.U. z 2001 r., nr 128, poz. 1402).

³ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., nr 153, poz. 2011).

Właściciel praw autorskich oraz pozostałych przedmiotów własności przemysłowej może wymagać od zainteresowanych posiadania licencji (dokumentu prawnego bądź umowy) umożliwiającej ich użytkowanie. W prawie polskim funkcjonuje jako umowa nienazwana, umowa *know-how* dotycząca dóbr niematerialnych, takich jak nieopatentowane wynalazki, niezarejestrowane wzory użytkowe, doświadczenia techniczne, administracyjne i organizacyjne związane z własnością przemysłową⁴. W przypadku umowy franczyzy (również umowy nienazwanej) zakłada się przepływ *know how* od franczyzodawcy do franczyzobiorcy jako uzupełnienie do przepływu towarów, usług czy technologii.

INNOWACYJNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

Innowacyjność znalazła uznanie na początku XX wieku, gdy w teorii przedsiębiorcy Joseph Alois Schumpeter zerwał z założeniem równowagi końcowej na rynku w długim okresie czasu i wprowadził założenie, iż przedsiębiorca w poszukiwaniu nadzwyczajnego zysku wprowadza innowacje, burząc stan równowagi na rynku. Zakłócenie twórcze, wprowadzające i rozpowszechniające nowe metody produkcji, przyczynia się tym samym do zwiększenia dochodu i konsumpcji. Innowacje mają poważny wpływ na rozwój gospodarczy ponieważ⁵:

- z reguły wymagają modernizacji istniejących przedsiębiorstw bądź budowy nowych;
- oczekiwania nadzwyczajnego zysku zachęcają do inwestycji, co zwiększa ogólną produktywność i ożywia koniunkturę;
- ułatwiają przetworzenie oszczędności w inwestycje, a poprzez stworzenie nowej użyteczności zwiększają popyt, rozszerzają rynek i dalsze możliwości inwestycji.

W definicji innowacji stosowany jest podział zarówno przedmiotowy, jak i czasowy (zob. tabela 2).

Do podstawowych źródeł innowacji zalicza się:

- projekty innowacyjne opracowane przez placówki i uczelnie naukowe,
- projekty innowacyjne dostarczane w ramach licencji,
- projekty innowacyjne opracowane przez zaplecze techniczne przedsiębiorstwa,

⁴ Art. 353 kodeksu cywilnego (Dz.U. z 18 maja 1964 r., nr 16, poz. 93).

⁵ T. G r u s z e c k i, *Współczesne teorie przedsiębiorstwa*, Warszawa: PWN 2002, s. 198.

Tabela 2. Klasyfikacja innowacji

Klasyfikacja	Opis		Miara
Przedmiotowa (wg Szumpetera)	wprowadzenie nowego produktu; modyfikacja istniejącego produktu (innowacja konstrukcyjna)		
	wprowadzenie nowej metody produkcji (innowacja technologiczna)		
	nowy rynek zbytu		
	uzyskanie owych źródeł surowców, półproduktów		
	zmiany w organizacji rynku		
Czasowa (triada Schumpetera)	inwencja (<i>invention</i>)	– to wynalazek, którego wprowadzenie wymaga określonych nakładów (<i>technology input</i>)	wydatki B+R
	innowacja (<i>innovation</i>)	– inwencja zostaje przekształcona w produkt techniczny w formie innowacji w procesach i produktach	liczba wdrożeń
	imitacja (<i>imitation</i>)	– rozpowszechnienie produktu w skali przedsiębiorstwa, gałęzi, gospodarki świata (<i>diffusion</i>)	liczba przedsiębiorstw wykorzystujących rozwiązanie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: R. Ciborowski, *Innowacje technologiczna a proces tworzenia gospodarki opartej na wiedzy*, [w:] *Zrównoważony rozwój gospodarki opartej na wiedzy*, Białystok: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku 2009, s. 291.

– projekty innowacyjne zgłaszane przez pracowników przedsiębiorstwa (wynalazki, wzory użytkowe, udoskonalenia i usprawnienia organizacji pracy, transfer technologii, *know-how*).

Rola badań i innowacji dla wzrostu konkurencyjności gospodarek zdobywa coraz to większe uznanie na całym świecie. Mając na uwadze powiązania sektora nauki z gospodarką, Unia Europejska określiła w 2000 roku w Strategii Lizbońskiej przyspieszenie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, elastyczną współpracę sfery badań i rozwoju (B+R) z przedsiębiorstwami, co może prowadzić do zrównoważonego wzrostu i poprawy poziomu życia społeczeństwa. Największym wyzwaniem dla Polski w dziedzinie B+R jest zwiększenie udziału sektora przemysłowego w tworzeniu i finansowaniu tej działalności. Aktywność naukowa i rozwojowa jest bowiem główną siłą napędową wzrostu gospodarczego, rozwoju

małych i średnich przedsiębiorstw, które posiadają odpowiednią wiedzę i świadomość potrzeby wykorzystywania nowych technologii oraz metod zarządzania wiedzą, ale nie mają środków na prowadzenie własnych laboratoriów i zakładowych komórek badawczych.

Przedsiębiorstwa innowacyjne nie powinny polegać wyłącznie na własnych możliwościach – muszą czerpać wiedzę, zasoby z otoczenia. Nowa polityka innowacyjna powinna mieć charakter horyzontalny i powstawać na stykach polityki konkurencyjności, zatrudnienia, edukacji i polityki regionalnej jako rezultat zrozumienia współzależności tych procesów. Do wzrostu innowacyjności gospodarki przyczynić się może wzmożone zaangażowanie badaczy i naukowców we współpracę z przedsiębiorstwami, ponieważ dotychczas niewielka liczba pracowników naukowych współpracowała z przedsiębiorstwami.

Polska należy do krajów o niskim poziomie innowacyjności. W roku 2010 r. liczba zgłoszeń wynalazków wzrosła o 12%, do Urzędu Patentowego zgłosiło się 3387 uczelni, firm i osób prywatnych. Oznacza to wzrost o prawie 300 w porównaniu z rokiem 2009. Przyrost o 7% zanotowano również w liczbie wniosków o ochronę wzoru użytkowego. Nadal jednak nie są to wartości porównywane do pozostałych członków Unii Europejskiej. Na krajowy patent trzeba czekać osiemnaście miesięcy. Odczuwalne stały się jednak wdrażane przez rząd nowe formy wspierania innowacyjności, m.in. zwrot części kosztów za opłacenie patentu. Za interesowanie wzbudzają też unijne projekty badawcze, które zakładają osiągnięcie konkretnego celu. Utrzymanie się takiej tendencji może wpłynąć na poprawę pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich.

DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA PRZEDSIĘBIORSTW NA LUBELSZCZYŹNIE

W 2010 r. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 i działania „Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa”, dysponując budżetem w wysokości 186 000 000 EUR dofinansowała dwa typy projektów:

– dotyczące rozwoju działalności badawczo-rozwojowej (B+R) już prowadzonej lub takiej, którą przedsiębiorca zamierza prowadzić, o ile wcześniej poniósł wydatki w zakresie B+R. Celem działania jest zwiększenie liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność badawczo-rozwojową, w tym przygotowania przedsię-

biorców do uzyskania statusu centrum badawczo-rozwojowego (CBR)⁶. Wsparcie miało zachęcić przedsiębiorców do poszerzania i rozwoju działalności badawczej poprzez dofinansowanie inwestycji niezbędnych do jej prowadzenia, tj. zarówno inwestycji infrastrukturalnych związanych np. z budynkiem, w którym będzie prowadzona działalność badawczo-rozwojowa, jak również samego sprzętu wykorzystywanego w działalności badawczej, a także potrzebnych działań doradczych czy szkoleniowych;

– dotyczące wdrażania projektów w zakresie wzornictwa przemysłowego. Dofinansowane mogły być niezbędne działania doradcze czy szkoleniowe dotyczące opracowania wzoru, a także inwestycje związane z uruchomieniem produkcji według nowo opracowanego wzoru. Projekt musiał zakończyć się wdrożeniem wzoru do produkcji. Projekty w zakresie wzornictwa składały się z dwóch zasadniczych faz: fazy opracowania nowego wzoru przemysłowego lub użytkowego oraz fazy wdrożenia tego wzoru do produkcji. W ramach projektu korzystano z usług doradczych w zakresie wzornictwa lub dysponowano wykwalifikowaną kadrą specjalistów w tej dziedzinie. Wsparcie projektów w zakresie wzornictwa przemysłowego może być udzielone pod warunkiem, iż projekt był opłacalny.

Poziom dofinansowania (intensywność wsparcia) wynosił od 30% do 70% wartości kosztów kwalifikowanych, zgodnie z Mapą pomocy regionalnej na lata 2007-2013, przy czym:

– minimalna wartość wydatków kwalifikowanych dla części inwestycyjnej wynosi 400 tys. PLN;

– dla projektów z zakresu rozwoju działalności B+R maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych w części inwestycyjnej wynosi 2 mln PLN;

– maksymalna wartość projektu wynosi 50 mln EUR.

Maksymalna kwota dofinansowania dla jednego przedsiębiorcy na jeden projekt w zakresie wzornictwa wynosiła 21 mln PLN na część inwestycyjną projektu, 1 mln PLN na część szkoleniową oraz 600 tys. PLN na część doradczą. Maksymalna kwota dofinansowania – dla jednego przedsiębiorcy na jeden projekt – na zwiększenie potencjału badawczo-rozwojowego wynosiła 1,4 mln PLN na część inwestycyjną projektu, 100 tys. PLN na część szkoleniową oraz 100 tys. PLN na część doradczą⁷.

Władze województwa lubelskiego opracowując Regionalny Program Operacyjny (RPO) na lata 2007–2014, zwróciły szczególną uwagę na badania i nowocze-

⁶ W rozumieniu ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (tj. Dz.U. z 2008 r., nr 169, poz. 1049).

⁷ www.parp.gov.pl

sne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach. Ze struktury wcześniej ponoszonych nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach wynikało, że ponad 80% środków przeznaczanych jest na zakup maszyn i urządzeń oraz środków transportu, a tylko niespełna 12% na działalność badawczo-rozwojową. Pozostałe 8% środków przeznaczano na zakup oprogramowania lub gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. Oceniano, że w 2005 r. przedsiębiorstwa zakupiły tylko 60 prac B+R oraz licencji i praw do nowych technologii. Wynik ten świadczył o słabo rozwiniętym rynku innowacji w regionie i niewielkiej ofercie podażowej ze strony ośrodków badawczo-rozwojowych⁸.

Wydatki w ramach RPO WL na lata 2007–2013 z podziałem na kategorie interwencji wspierające wdrażanie Strategii Lizbońskiej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 3. Badania i rozwój technologiczny, innowacje w województwie lubelskim

BADANIA I ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY, INNOWACJE	Wkład wspólnotowy (w EUR)	% RPO
I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	285 033 731	24,66
Infrastruktura B+RT oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych	23 695 018	2,05
Transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MŚP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi	2 889 636	0,25
Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MŚP	2 889 636	0,25
Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	40 454 909	3,50
Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska	4 623 418	0,40
Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji	49 123 818	4,25
Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	131 305 077	11,36
Inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP	30 052 219	2,60

Źródło: www.lubelskie.pl

⁸ Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013, s. 26.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2007–2013 w osi Priorytetowej I: Przedsiębiorczość i Innowacje, działania 1.6: Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach przeznaczono na ten cel dla przedsiębiorstw 23 mln zł z 1260 mln ogółu środków dysponowanych. Skrócony opis wykorzystania zasobów finansowych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wykorzystane środki finansowania B+R w ramach RPO WL 1.6

Działanie	Alokacja z funduszy strukturalnych na lata 2007–2013 (w PLN)	Wartość dotychczas zakontraktowanych projektów (w PLN)	Procent wartości dotychczas zakontraktowanych projektów	Wartość funduszy strukturalnych umożliwiająca dalszą kontrakcję (w PLN)
1.6	23 050 433,65	3 272 976,80	14,20%	19 777 456,85
Razem	970 689 142,82	591 587 899,26	60,95%	379 101 243,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl

Dotychczas LAW P przeprowadziła dwa konkursy, obecnie realizowany jest trzeci⁹. Zestawienie konkursów RPO WL 1.6 przedstawiono w tabeli 5.

W ramach działania RPO 1.6 dofinansowaniu podlegają następujące typy projektów:

1. Projekty prowadzące do zwiększenia transferu nowoczesnych rozwiązań technologicznych, produktowych oraz organizacyjnych do przedsiębiorstw;
2. Projekty prowadzące do rozwoju współpracy pomiędzy sferą B+R a gospodarką oraz do wzrostu udziału nakładów przedsiębiorstw na działalność B+R;
3. Projekty prowadzące do wspomagania przedsiębiorców w zdobywaniu nowych rozwiązań niezbędnych dla rozwoju ich działalności i poprawy pozycji konkurencyjnej na rynku.

⁹ W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz brakiem komentarza do zmian wprowadzonych do wcześniej obowiązującego Rozporządzenia konkurs w ramach Działania 1.6 Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach RPO WL 2007–2013, którego ogłoszenie zaplanowano na grudzień 2010 r., został przeniesiony na I kwartał 2011 r.

Ponadto wsparciem objęte zostaną wspólne projekty badawcze i inwestycyjne przedsiębiorców powiązanych kooperacyjnie. Preferowane są projekty badawcze związane z obszarami wskazanymi w Regionalnej Strategii Innowacji. O dofinansowanie projektów z wyżej wymienionego działania mogą ubiegać się mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Tabela 5. Realizacja projektów RPO WL 1.6

	Wartość dofinansowania (PLN)	Wartość wnioskowanego wsparcia	Liczba wniosków złożonych	Dofinansowanie (PLN)	Liczba wniosków finansowanych
XI 2008	6 875 537,00 + 5% rezerwy	297 360,78	16	1 698 760,97	8
XII 2009	8 437 536,51 + 10%	5 130 958,20	20	2 151 800,00	8
III 2011	7 584 419,00 + 10% rezerwy	w trakcie realizacji			
2012	–	planowany			
Razem	23 050 433,65				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl

Maksymalny poziom dofinansowania z RPO WL 1.6 dla wniosków składanych w ramach konkursu wynosi 70% kosztów kwalifikowanych¹⁰. Minimalna wartość wsparcia wynosi 28 tys. PLN, maksymalna w – 280 tys. PLN.

Kryteria wyboru wniosku w ramach RPO WL 1.6. Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach zaprezentowano w poniższej tabeli.

¹⁰ Maksymalny poziom dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dla projektów składanych w ramach konkursu w 2008 i 2009 r. wynosił: dla mikro- i małych przedsiębiorstw 70%, dla średnich przedsiębiorstw 60% kosztów kwalifikowanych.

Tabela 6. Kryteria oceny projektu dofinansowania B+R

Kryteria oceny projektu dofinansowania B+R				Pkt.
Doświadczenie w realizacji projektów	5	6	3	14
	Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów badawczych (projekty krajowe, międzynarodowe, uzyskane wyniki)	Doświadczenie wnioskodawcy we współpracy z jednostkami B+R	Uczestnictwo w programach pomocowych współfinansujących projekty badawcze	
Potencjał wnioskodawcy	5	6		11
	Doświadczenie i wykształcenie specjalistyczne kadry związane z realizacją projektu oraz znajomość branży i potrzeb klientów	Wnioskodawca prowadzi lub deklaruje współpracę z instytucją B+R lub posiada odpowiednie struktury organizacyjne pozwalające na prowadzenie badań własnych (np. laboratorium, biuro badawcze, itp.) w zakresie realizacji projektu		
Efekty realizacji projektu	5	10	15	15
	Podejmowane badania mają na celu udoskonalenie istniejącego produktu/ technologii/ usługi	Podejmowane badania mają na celu doprowadzenie do nowych rozwiązań	Podejmowane badania mają na celu doprowadzenie do nowych rozwiązań i uzyskanie patentu	
Wpływ projektu na podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw	3	6	10	10
	na rynku regionalnym	na rynku krajowym	na rynku międzynarodowym	
Efektywność kosztowa	6	6	6	18
	Projektodawca przedstawił scenariusz i szacunkowy koszt wdrażania tych wyników do praktyki gospodarczej	Czas pozostały do wdrożenia badań (liczony od zakończenia prowadzonych badań przemysłowych)	Wielkość spodziewanych przychodów z komercjalizacji wyników badań do wartości projektu w drugim roku od rozpoczęcia komercjalizacji	
Strategiczne dla gospodarki dziedziny	8			8
	Badania przemysłowe dotyczą dziedzin strategicznych dla rozwoju regionu			
Wkład własny	Za obniżenie wnioskowanego procentowego udziału dofinansowania ze środków UE poniżej progu maksymalnego			10
Zarządzanie jakością	Posiadane certyfikaty jakości			3

Realizacja polityk horyzontalnych UE	4	2	2	8
	ochrona środowiska naturalnego	wyrównanie szans	rozwój społeczeństwa informacyjnego	
Zgodność projektu z dokumentami strategicznymi	3			3
	Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl

W pierwszej połowie 2009 r. LAW P podpisała 8 umów na projekty badawczo-rozwojowe w ramach Działania 1.6 Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach na łączną kwotę wsparcia około 1,7 mln zł.

Tabela 7. Dofinansowanie RPO WL 1.6 w roku 2009

Lp.	Dofinansowanie [w PLN]	Tytuł projektu
1	48 780,00	Poprawa konkurencyjności kotłów c.o. SŁAWEX przez zakup usług badawczych
2	279 976,19	Zakup badań i środków trwałych niezbędnych do rozpoczęcia produkcji drutów proszkowych przez Wolco sp. z o.o.
3	276 500,00	„Innowacyjna linia sterylizująca mikrofalami” – badania nad możliwością sterylizacji ziół w innowacyjny sposób
4	239 994,00	Opracowanie metody dozowania katalizatora ACTIS w warunkach przemysłowych
5	195 240,00	Przygotowanie aplikacji na odczynniki biochemiczne do analizatorów Olympus i Hitachi
6	199 195,80	Opracowanie formułacji i technologii produkcji odczynników biochemicznych do oznaczania Amelazy metodą EPS-G7 oraz do oznaczania Calcium metodami Arsenazo III i Chlorophosphonazo
7	179 642,40	Opracowanie formułacji i technologii produkcji odczynników hematologicznych do analizatorów 5-Diff Mythic 22, Pentra 60/80, Cell Dyn 3200/3500 oraz analizatora 3-Diff Nihon Kohden
8	279 432,58	Laboratorium badawcze innowacyjnego oprogramowania oraz systemów informatycznych „Lightstream”
Razem	1 698 760,97	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl

Pozostałe osiem projektów, które nie uzyskały dofinansowania ze względu na ich błędnie formalnie i merytorycznie przygotowanie dokumentacji, dotyczyły przede wszystkim odnawialnych źródeł energii (Badania potencjału produkcji biomasy oraz projekt bazy surowcowej i jej organizacji dla ciepłowni Energetyki Łęczyńskiej działającej na obszarach cennych przyrodniczo; Badania potencjału produkcji biomasy oraz projekt bazy surowcowej i jej organizacji dla Elektrociepłowni ZA Puławy; Opracowanie bazy surowcowej biomasy dla Elektrociepłowni MEGATEM Sp. z o. o. specjalizującej się w ekologicznej produkcji ciepła dla Lublina; Badania materiałów fotowoltaicznych), technologii informatycznych (Realizacja projektu inwestycyjnego z zakresu B+R polegającego na zakupie usług badawczych w celu wsparcia procesu opracowywania i transferu nowoczesnych technologii do przedsiębiorstw; Budowa systemu informatycznego do szacowania pracochłonności wytworzenia oprogramowania) oraz ochrony środowiska (Analiza możliwości budowy i sprzedaży unikatowego w skali światowej Ozonatora odpadów szczególnie niebezpiecznych epidemiologicznie; Innowacyjny kierunek rozwoju firmy „Gres Serwis” – przełom w technologii odtłuszczania powierzchni materiałów w procesach przemysłowych).

W 2009 r. do kolejnego konkursu na projekty badawczo-rozwojowe w ramach Działania 1.6 Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach zgłosiło się 20 podmiotów, przyjęto ponownie 8 wniosków, a ich łączna kwota wsparcia wyniosła około 2,2 mln zł.

Tabela 8. Dofinansowanie projektów RPO 1.6 w roku 2010

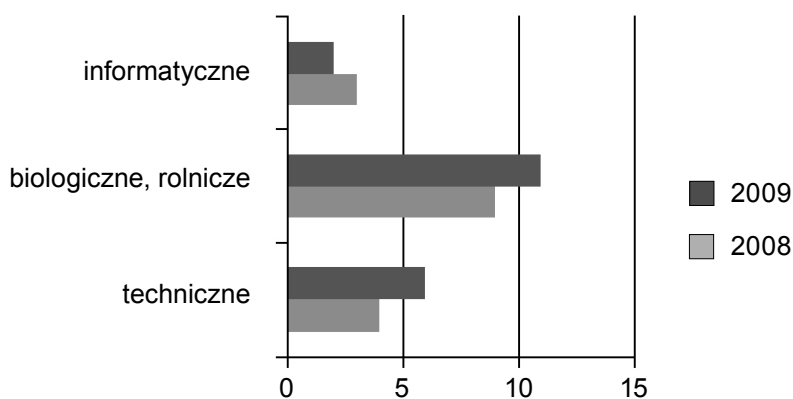
Lp.	Dofinansowanie (w PLN)	Tytuł projektu
1	270 970,00	Opracowanie szybkiego testu immunochromatograficznego do wykrywania krwi utajonej w kale – FOB
2	245 700,00	Opracowanie urządzenia do recyklingu i rafinacji srebra ze złomu i odpadów metodą elektrohydrometalurgiczną
3	249 200,00	Opracowanie urządzenia do zagospodarowania ciepła zawartego w odpadowych gazach spalinowych
4	280 000,00	Zwiększenie potencjału badawczego „Centrum Metal Odczynnik Chemiczne Midas Investment Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka Komandytowa poprzez zakup spektrometru absorpcji atomowej
5	279 930,00	Zakup specjalistycznych usług i urządzeń badawczych w celu opracowania innowacyjnej, proekologicznej technologii produkcji masy papierniczej i uzyskania patentu

6	280 000,00	Zakup specjalistycznego sprzętu oraz utworzenie stanowiska do prac badawczo rozwojowych w celu opracowania nowej geometrii frezów z węgla spiekane do obróbki materiałów lotniczych.
7	271 600,00	Uzyskanie patentów i ochrony prawnej autorskich rozwiązań technologicznych przedsiębiorstwa Fodelin Sp. z o.o.
8	274 400,00	Opracowanie innowacyjnych formułacji i technologii produkcji deweloperów fluorescencyjnych oraz VIS w postaci proszków, zawiesin i roztworów do wizualizacji śladów substancji potowo-tłuszczowych
Razem	2 151 800,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl.

W tej edycji konkursu wsparcia finansowego nie uzyskało 12 projektów. Co drugi z nich dotyczył odnawialnych źródeł energii, a pozostałe – zlecenia usług jednostkom badawczo-rozwojowym dla przedsiębiorstw produkcyjnych, projekty z zakresu planowania zasobów przedsiębiorstwa (ang. *Enterprise Resource Planning* – ERP), uruchomienia własnego laboratorium badawczego oraz z zakresu badań nowych produktów i rynków.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż pośród ogółu składanych wniosków dominowały projekty badawcze związane z naukami przyrodniczymi (chemia, biologia, itp.) i rolniczymi. Zestawienie przedstawia rysunek 1.

Rys. 1. Zestawienie projektów badawczych w ramach RPO WL 1.6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.lawp.lubelskie.pl

PODSUMOWANIE

Innowacja biznesowa przedsiębiorstw działających na terenie województwa lubelskiego wzrasta, co szczególnie się uwidacznia podczas oceny wykorzystywania finansowych środków unijnych, udostępnianych przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości. Innowacje przedsiębiorstw działających na Lubelszczyźnie dotyczą zarówno wizji przedsiębiorstwa, jak i marketingu, form dystrybucji, organizacji pracy itp. Większość tego typu projektów związana jest z badaniami i inwestycjami w nowoczesne technologie badawcze. Nadal jednak dystans pomiędzy środkami finansowymi przeznaczanymi przez organizacje zarządzające środkami na pozostałą działalność gospodarczą a wydatkami na B+R jest bardzo duży i nie zmienia się w sposób jednoznaczny. Na podstawie przeprowadzonego przeglądu dotychczas realizowanych projektów w ramach konkursu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, Działania 1.6 Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach, można wnioskować, iż na Lubelszczyźnie rośnie liczba podmiotów gospodarczych zainteresowanych inwestycjami w B+R oraz średnia wartość finansowa inwestycji. Niemniej jednak nie są to kwoty porównywalne z wydatkami ponoszonymi przez przedsiębiorstwa w ramach wspomnianego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, czy projektami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Zakres branżowy podmiotów inwestujących w B+R na Lubelszczyźnie pokrywa się z ogólną charakterystyką działalności gospodarczej w regionie. Dostrzegalny jest jednak fakt, iż wzrastająca liczba projektów przedstawianych do oceny w ramach konkursu RPO WL 1.6 nie powoduje zwiększenia liczby podpisywanych umów o wsparcie finansowe B+R.

LITERATURA

- C i b o r o w s k i R.: Innowacje technologiczna a proces tworzenia gospodarki opartej na wiedzy. [w:] Zrównoważony rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Białystok: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku 2009.
- G r u s z e c k i T.: Współczesne teorie przedsiębiorstwa. Warszawa: PWN 2002.
- Kodeks cywilny, Dz.U. z 18 maja 1964 r., nr 16, poz. 93.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych, Dz.U. z dnia 9 listopada 2001 r.

Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki. Dz.U. z 2008 r., nr 169, poz. 1049.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Dz.U. z 2003 r., nr 153, poz. 2011.

Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej. Dz.U. z 2001 r., nr 49, poz. 508 z późn. zm.

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Dz.U. z 2006 r., nr 90, poz. 631 z późn. zm.

www.lubelskie.pl

www.lawp.lubelskie.pl

www.parp.gov.pl

SMALL COMPANY R&D GRANTS IN LUBLIN REGION

S u m m a r y

Many small-business owners are highly innovative in Poland. Therefore companies with up to 250 staff are awarded in grants for conducting products and market research and prototyping in Lublin Region. The budget for the small business R&D grants in LAWP (Regional Development Agency in Lublin) allowed to award 16 small companies since its inception of the grant in 2008. Small companies may still receive public backing for research and development projects in precisely described strategic areas of the Lublin Region.

Słowa kluczowe: B+R, innowacyjność, sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

Key words: R&D, innovation, small business, small companies.